

VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖS KANSALLISESTA LAAJAKAISTA STRATEGIASTA

1. Strategian tausta ja lähtökohdat

Suomalainen 2000-luvun hyvinvointiyhteiskunta korostaa osaamista, kannustaa työntekoon ja yrittämiseen sekä on sosiaalisesti oikeudenmukainen ja alueellisesti tasapainoinen. Hallitus kehittää ohjelmansa mukaan hyvinvointiyhteiskuntaa parantamalla työllisyyttä ja vähentämällä työttömyyttä, vahvistamalla peruspalveluja ja toimeentuloturvaa sekä tasapainottamalla alueellista kehitystä.

Nopeat ja alueellisesti kattavat tietoliikenneyhteydet ovat välttämätön edellytys hallituksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Korkealaatuinen ja tehokas viestintäinfrastruktuuri parantaa tuottavuutta ja edistää talouden kasvua kaikilla sektoreilla. Se edistää myös uusien työ- ja liiketoimintamuotojen kehitystä ja siten yritysten kilpailukykyä. Hyvä tietoliikenneinfrastruktuuri tekee mahdolliseksi parantaa julkisten palveluiden laatua ja saatavuutta. Sitä voidaan käyttää hyväksi julkisten palvelujen parantamisessa erityisesti haja-asutusalueilla. Nopeiden tietoliikenneyhteyksien kattava tarjonta on välttämätöntä myös alueellisen tasa-arvon toteutumiseksi.

Laajakaistamarkkinat ovat vasta kehityksensä alkuvaiheessa. Markkinoita hallitsevat kiinteän puhe-
linverkon ja kaapelitelevisioverkkojen kautta tarjotut laajakaistapalvelut. Uusia laajakaistatekniikoita on alkanut tulla markkinoille.

Laajakaistapalveluita tarjotaan myös sähköverkossa ja langattomissa lähiverkoissa. Satelliittiväli-
teisten laajakaistapalvelujen tarjonta on alkanut Suomessa vuonna 2003. Kolmannen sukupolven
laajakaistaisia matkaviestinpalveluja tarjotaan jo muutamissa Euroopan maissa, ja ne tulevat pian
Suomenkin markkinoille. Tilaajayhteyksiä on alettu toteuttaa myös valokaapelilla.

Suomessa on erikoisosaamista langattomien viestintäpalvelujen kehittämisessä. Matkaviestimistä ja
muista langattomista järjestelmistä on kehittymässä laajakaistaisia tietoyhteiskuntapalveluita hyö-
dyntämään kykeneviä välineitä. Hallituksen toimin edistetään tätä kehitystä. Myös digitaaliset tele-
visioverkot tulevat tarjoamaan vuorovaikutteisten palvelujen kehittyessä kilpailevan ja alueellisesti
varsin kattavan laajakaistaratkaisun. Hallitus pyrkii luomaan hyvän toimintaympäristön digitaalisel-
le televisiotoiminnalle, mikä osaltaan edistää laajakaistapalvelujen tarjontaa.

Vaihtoehtojen lisääntyessäkin kiinteiden verkkojen merkitys tiedonsiirrossa on keskeinen. Hallitus
varmistaa, että kilpailu kiinteissä verkoissa toimii tehokkaasti. Kiinteät ja langattomat vaihtoehdot
sekä kilpailevat toistensa kanssa että täydentävät toisiaan. Käyttäjät hyötyvät uusista vaihtoehdoista,
koska niillä voidaan toteuttaa erilaisia palveluita monikanavaympäristössä.

Laajakaistayhteyksien leviämiseen vaikuttavat ratkaisevasti niiden hinnat, verkoissa tarjottavat pal-
velut ja sisällöt sekä tarjotut yhteysnopeudet. Ilman edullisia ja kiinnostavia palveluita ei ole kysyn-
tääkään. Kilpailu eri verkoissa ja niiden välillä kiristyy. Se parantaa palvelutasoa, alentaa hintoja ja
lisää kysyntää. Kehitystä vauhdittaa myös vuonna 2003 voimaan tullut viestintämarkkinalaki. Se
antaa Viestintävirastolle aikaisempaa paremmat mahdollisuudet puuttua verkkojen hinnoitteluun.

Sama kilpailua edistävä vaikutus on Kilpailuviraston toimilla, jotka kohdistuvat laajakaistatarjontaan. Näitä viranomaistoimia ja viranomaisten yhteistyötä tehostetaan laajakaistakehityksen edistämiseksi. Hallituksen toimenpitein huolehditaan myös siitä, että lainsäädäntö tai hallinnolliset syyt eivät rajoita laajakaistatarjontaa eivätkä aiheuta viestintäyrityksille palvelujen hintaan vaikuttavia perusteettomia ja ylimääräisiä kustannuksia.

Kasvava julkisten palvelujen tarjonta viestintäverkoissa edistää laajakaistapalvelujen leviämistä. Hallitus kehittää määrätietoisesti julkisten palvelujen tarjontaa tavoitteenaan, että Suomi on verkoasioinnin johtavia maita vuoteen 2007 mennessä.

Kansalaisten ja yritysten kiinnostus ja osaaminen uusien palvelujen käytössä vaihtelevat. Verkoissa tarjottavien palvelujen lisääntyminen ja tiedon leviäminen niistä parantavat motivaatiota ja kiihdyttävät kysyntää. Se puolestaan parantaa mahdollisuuksia laajakaistapalvelujen tarjontaan alueellisesti nykyistä kattavammin. Kansalaisten ja yritysten tietoyhteiskuntavalmiuksia parannetaan.

Kysyntään vaikuttavat palvelujen turvallisuus ja se, että käyttäjät voivat luottaa yksityisyytensä säilymiseen palveluita käytettäessä. Hallitus kehittää tietosuojalainsäädäntöä sekä toteuttaa aktiivisesti kansallista tietoturvastrategiaa kysynnän edistämiseksi. Myös toimiva ja tehokas tekijänoikeusjärjestelmä on sisältöjen tuottamisen, levittämisen ja käyttämisen perusedellytys.

Laajakaistatarjonnan tulee perustua kaupalliseen toimintaan avoimilla markkinoilla, joilla eri palvelut kilpailevat keskenään. Julkisen vallan on huolehdittava siitä, että yrityksillä on halu investoida laajakaistayhteyksien kehittämiseen. Haja-asutusalueella laajakaistayhteyksien kaupallista tarjontaa rajoittavat kuitenkin erityiset teknis-taloudelliset tekijät. Nykyisin levinneimmät laajakaistateknologiat edellyttävät myös nykyistä suurempaa kysyntää. Siksi niiden tarjonta ei ole taloudellisesti kannattavaa maan kaikissa osissa käyttäjälle kohtuullisella hinnalla.

Yhteiskunnan erityistoimenpiteitä jatketaan ja kehitetään alueilla, joilla ei synny laajakaistapalveluiden kaupallisen tarjonnan edellyttämää riittävää kysyntää. Maakunnat ja kunnat ovat keskeisessä asemassa alueiden kehittämisessä. Laajakaistatarjonnan leviämistä maan kaikkiin osiin edistetään suunnitelmallisella ja hyvin koordinoitulla kehittämistyöllä. Suuntaamalla paremmin jo käytössä olevia yhteiskunnan voimavaroja voidaan edistää laajakaistatarjonnan leviämistä haja-asutusalueellekin. Alueiden kehittämisessä otetaan huomioon myös Euroopan unionin tarjoamat uudet mahdollisuudet yhteisön rakennerahastovarojen käyttöön. Julkisen tuen käytölle luodaan ehdot, jotka takaavat ettei tuki ehkäise tai hidasta kaupallisen laajakaistatarjonnan laajentumista tai vääristä kilpailua ja markkinaolosuhteita. Kansalaisten käytössä olevien palvelupisteiden varustaminen laajakaistaisin internet-yhteyksin edistää omalta osaltaan tietoyhteiskunnan palveluiden saatavuutta.

Hallitus tukee ja nopeuttaa nopeiden tietoliikenneyhteyksien käyttöä yrityksissä ja kotitalouksissa. Hallituksen laajakaistastrategia on teknologianeutraali. Julkisen vallan toimenpitein ei suositeta mitään erityistä teknologiaa, vaan edistetään niiden keskinäistä kilpailua ja toisiaan täydentävää käyttöä.

2. Strategia ja sen tavoitteet

Hallituksen laajakaistastrategiana on

- edistää kilpailua kaikissa viestintäverkoissa ja eri viestintäverkkojen välillä,
- edistää palvelujen ja sisältöjen tarjontaa verkoissa,
- edistää laajakaistan kysyntää,
- jatkaa ja kehittää erityistoimenpiteitä alueilla, joilla ei synny riittävää kysyntää kaupalliselle laajakaistatarjonnalle.

Strategian vaikuttavuustavoitteena on, että vuoden 2005 loppuun mennessä:

- Suomessa on kaikki teknologiat huomioon ottaen 1.000.000 laajakaistaliittymää
- nopeat, alueellisesti kattavat ja käyttäjilleen kohtuuhintaiset tietoliikenneyhteydet ovat kaikkien kansalaisten saatavilla,
- Suomi nousee Euroopan eturivin maaksi nopeiden tietoliikenneyhteyksien käytössä ja saatavuudessa.

Alueellisista tekijöistä ja kysynnästä riippuu, mitkä ovat kullakin alueella teknis-taloudellisesti sopivimpia vaihtoehtoja nopeiden tiedonsiirtoyhteyksien tarjontaan. Strategian mukaiset yhteiskunnan toimenpiteet ovat teknologianeutraaleja. Se varmistaa erilaisten laajakaistateknologioiden rinnakkaisen kehittymisen ja keskinäisen kilpailun.

Tavoitteena on, että laajakaistayhteyksien nopeus, laatu ja hinta ovat mahdollisimman tasavertaisia koko maassa. Alerakenteellisista, teknisistä ja kaupallisista syistä ne kuitenkin vaihtelevat maan eri osissa.

Kansallisen laajakaistastrategian täytäntöön panemiseksi hallitus toteuttaa seuraavat toimenpiteet vuosina 2004 – 2007:

3. Toimenpiteet

3.1. Kilpailun lisääminen viestintäverkoissa ja eri viestintäverkkojen välillä

Toimenpiteillä parannetaan palvelutasoa, laajakaistan alueellista saatavuutta ja kansalaisten valinnanmahdollisuuksia. Toimenpiteet alentavat hintoja ja siten edistävät laajakaistapalvelujen kysyntää. Hintojen alenemisen takia lisääntyvä kysyntä tekee mahdolliseksi tarjota laajakaistayhteyksiä entistä laajemmin myös haja-asutusalueella.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu
1. Viestintämarkkinalakia täytäntöön pantaessa varmistetaan laajakaistatarjonnan tehokas kilpailu erityisesti tilaajayhteyksillä.	Viestintävirasto, Kilpailuvirasto	Jatkuva
2. Valvotaan kilpailulainsäädännön keinoin kilpailun tehokasta toimintaa laajakaistatarjonnassa yhteistyössä Viestintäviraston kanssa.	Kilpailuvirasto, Viestintävirasto	Jatkuva
3. Edistetään kaapelitelevisioverkkojen teknistä päivittämistä siten että vuoden 2004 loppuun mennessä laajakaistatarjonta on teknisesti mahdollista kaikissa merkittävässä kaapelitelevisioverkoissa.	LVM, Vies- tintävirasto	2004

4. Tehdään selvityksen perusteella tarvittavat esitykset lainmuutoksiksi internetyhteyksien ja laajakaistatarjonnan kilpailun edistämiseksi kaapelitelevisioverkoissa.	LVM	30.10.2004
5. Kootaan teleyritykset yhteen sopimaan yhtenäisistä pelisäännöistä, jotka aktivoivat sekä verkko- että palveluoperaattoreita laajakaistatarjonnassa.	Viestintävirasto	31.3.2004

3.2. Uusien laajakaistateknologioiden käyttöönoton ja leviämisen nopeuttaminen

Toimenpiteillä edistetään uusien teknologioiden markkinoille tuloa. Uudet palvelut lisäävät käyttäjien valinnanmahdollisuuksia ja parantavat palvelutasoa. Toimenpiteiden seurauksena laajakaistapalvelujen tarjonta lisääntyy ja kilpailu kiihtyy myös eri teknologioiden välillä. Sen seurauksena hinnat halpenevat. Alemmat hinnat lisäävät kysyntää, mikä tekee teleyrityksille mahdolliseksi laajentaa laajakaistapalvelujen kaupallista tarjontaa myös haja-asutusalueelle. Toimenpiteet parantavat viestintäyritysten toimintaedellytyksiä ja luovat edellytyksiä kansainvälisestikin menestyvien uusien viestintäpalveluiden kehittymiselle.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu
6. Selvitetään uusien laajakaistateknologioiden ja palveluiden leviämistä hidastavat lainsäädännölliset ja hallinnolliset esteet.	LVM, muut ministeriöt	30.9.2004
7. Edistetään uusia tiedonsiirtoratkaisuja kehittämistä julkisella tutkimus- ja kehitysrahoituksella.	KTM, TEKES, yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset	Jatkuva
8. Tehdään mahdollisesti tarpeelliset muutokset matkaviestinverkkojen (UMTS) toimilupiin laajakaistakehityksen edistämiseksi arvioiden myös verkkojen yhteiskäyttömahdollisuuksia verkkojen tarjonnan edistämiseksi haja-asutusalueilla.	LVM	31.3.2004
9. Päätetään analogisen televisiotoiminnan lopettamisaikataulusta asiaa selvittäneen työryhmän esityksen pohjalta ottaen huomioon siirtymäajan pituuden vaikutus jakelukustannuksiin ja kohtuullisuus kansalaisten kannalta.	LVM	29.2.2004
10. Tehdään selvitysten perusteella tarpeelliset televisio- ja radiolainsäädännön muutosesitykset matkaviestinnän ja digitaalisen television konvergenssikehityksen johdosta ja käynnistetään toimilupaprosessit.	LVM	31.12.2004
11. Toimeenpannaan digitaalisten televisioverkkojen palveluita edistävä klusteriohjelma.	LVM, yritykset	2004 - 2005
12. Edistetään digitaalisen television paluukanavarakaisujen kehittämistä ja muiden teknisten ongelmien ratkaisua alan toimijoiden yhteistyössä.	Yritykset, LVM, Viestintävirasto	2004 - 2007
13. Osoitetaan vapautuvia radiotaajuuksia kansainvälisten sopimusten puitteissa uusien laajakaistapalveluiden käyttöön.	LVM, Viestintävirasto	Jatkuva
14. Selvitetään yhteiskunnan mahdollisuudet edistää valokuidun käyttöä kotitalouksien laajakaistayhteytenä ja seurataan valokaapelin käyttöä yleisen televerkoston osana.	LVM	30.6.2004

15. Selvitetään kiinteän televerkon tulevaisuudennäkymät laajakaistapalvelujen tarjonnassa ja mahdollisuudet edistää kiinteähintaisen ISDN:n käyttöä alueilla, joissa laajakaistayhteyksiä ei vielä tarjota.	LVM	31.5.2004
16. Huolehditaan siitä, että ympäristöministeriön hallinnonalan lainsäädäntö ei salli kohtuuttomien maksujen perimistä yleisten alueiden käytöstä laajakaistayhteyksien rakentamiseen.	YM	Jatkuva
17. Varmistetaan laajakaistaverkkojen yhteensopivuus viestintämarkkinalainsäädännön mukaisesti ja pidetään standardointia ajan tasalla siten, että laajakaistateknologiat ovat yhteentoimivia.	Viestintävirasto, yritykset	Jatkuva

3.3. Sähköisen asioinnin ja verkkoliiketoiminnan kehittäminen

Toimenpiteiden tavoitteena on laajakaistapalvelujen kysynnän lisääminen edistämällä verkossa tarjottujen palvelujen tarjontaa. Toimenpiteet kohdistuvat niin julkisten kuin kaupallistenkin palvelujen tarjontaan. Lisääntyvä kysyntä tekee teleyrityksille mahdolliseksi laajentaa laajakaistapalvelujen kaupallista tarjontaa myös haja-asutusalueelle.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu
18. Kehitetään sähköistä asiointia julkishallinnossa toimeenpanemalla hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman mukaiset toimenpiteet.	VM, SM, VNK ym. ministeriöt	Jatkuva
19. Varmistetaan tasapuoliset ehdot julkisen sektorin tiedon hyödyntämiselle kaupallisesti.	VM, LVM, OpM, OM, MMM	31.12.2004
20. Laajennetaan hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman mukaisesti kuntien palvelutarjontaa verkossa merkittävästi, hoidetaan merkittävä osa kuntien hankinnoista sähköisesti, kaikki keskeiset kuntien palveluprosessit kartoitetaan ja yhteispalvelua julkishallinnossa laajennetaan merkittävästi.	SM, OpM, VM, VNK, kunnat	31.12.2005
21. Selvitetään laajakaista- ja muiden viestintäpalveluiden kuluttajien oikeuksien kehittämisen tarve.	LVM, kuluttajavirasto	31.5.2004
22. Toteutetaan opetusministeriön Kulttuuri tietoyhteiskunnassa – strategia 2010 ja sen toimintaohjelman mukaiset toimenpiteet.	OpM	Jatkuva
23. Pidetään vaikutusarvioinnin tarpeelliseksi osoittamalla tavalla sähköistä tunnistamista koskevaa lainsäädäntöä ajan tasalla.	LVM	Jatkuva
24. Pannaan sähköisen viestinnän tietosuojalain (HE 125/2003) toteutuessa tehokkaasti täytäntöön säännös, jolla lisäarvopalvelun tarjoaja saa oikeuden saada teleyritykseltä asiakkaansa laskutustietoja.	LVM	1.7.2004
25. Pidetään immateriaalioikeuksia lainsäädäntöä ajan tasalla tietoyhteiskuntakehitys huomioon ottaen.	OpM, KTM	Jatkuva
26. Selvitetään laajakaistapalvelujen klusteriohjelman tarve.	LVM, KTM	30.8.2004

3.4. Yritysten ja kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksien kehittäminen

Tavoitteena on parantaa erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten sähköisen liiketoiminnan osaamista ja kansalaisten edellytyksiä käyttää tietoyhteiskuntapalveluja. Tietoyhteiskuntavalmiuksien parantuessa kysyntä lisääntyy, mikä tekee mahdolliseksi myös entistä laajemman kaupallisen palvelutarjonnan.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu
27. Lisätään tietotekniikan opetusta ja tiedotustoimintaa kansalaisjärjestöissä, kouluissa ja muissa oppilaitoksissa toteuttamalla hallituksen tietoyhteiskuntaohjelman mukaiset toimenpiteet. Erityisesti tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöön	OpM	Jatkuva
28. Kehitetään erityisesti pk-yritysten valmiuksia ottaa käyttöön tieto- ja viestintätekniikoiden mahdollistamia uusia liiketoimintamalleja ja työnorganisointitapoja.	KTM, TM	Jatkuva
29. Myötävaikutetaan siihen, että viestintäpalveluista kehittyvät helppokäyttöisiä.	Tekes, KTM, LVM, yritykset	Jatkuva
30. Laaditaan vammaisille ja erityisryhmille viestintäpalveluiden esteettömyysstrategia, jossa otetaan huomioon laajakaistaisten palveluiden tarjoamat mahdollisuudet.	LVM	30.8.2004

3.5. Tietoturvan ja yksityisyyden suojan edistäminen

Toimenpiteillä edistetään laajakaistayhteysien ja tietoyhteiskuntapalvelujen kysyntää luomalla käyttäjille turvallinen käyttöympäristö.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu
31. Pannaan tehokkaasti täytäntöön sähköisen viestinnän tietosuojalaki (HE 125/2003).	LVM, Viestintävirasto, tietosuojavaltuutettu	30.4.2004
32. Arvioidaan sähköisen viestinnän tietosuojalainsäädännön vaikutuksia ja pidetään sitä seurannan perusteella jatkuvasti ajan tasalla.	LVM	Jatkuva
33. Pannaan tehokkaasti täytäntöön työelämän tietosuojaa koskeva lainsäädäntö sen tultua annetuksi.	TM	Jatkuva
34. Toimeenpannaan valtioneuvoston 4.9.2003 hyväksymä kansallinen tietoturvastrategia siten, että luottamus verkkojen turvalliseen käyttöön paranee.	LVM	Jatkuva, alkaen 2004
35. Toimeenpannaan tietoturvaklusteriohjelma laaditun esiselvityksen pohjalta.	LVM, yritykset	2005 - 2006
36. Käynnistetään ohjelma pk-yritysten ja yksityisten kansalaisten virusturvatietoisuuden kohottamiseksi.	LVM, KTM, yritykset	2004

37. Kehitetään ohjelma roskapostista aiheutuvien ongelmien vähentämiseksi.	LVM, yritykset	1.6.2004
38. Tehostetaan toimia lasten suojelemiseksi Internetin haitallista sisällöiltä.	LVM, yritykset, järjestöt	Jatkuva

3.6. Erityistoimenpiteet alueiden kehittämiseksi

Toimenpiteiden tavoitteena on, että verkon rakentaminen ja yhteyksien tarjonta tulee taloudellisesti mahdolliseksi sielläkin, missä se ei nyt ole kaupallisesti kannattavaa. Tätä varten laaditaan kattavat ja nykyistä tehokkaammin koordinoitua alueelliset suunnitelmat laajakaistaverkkojen tarjonnan laajentamiseksi. Laadittavien ohjeiden perusteella julkista rahoitusta voidaan edelleen kohdentaa alueille, joilla laajakaistan tarjontaa ei muuten synny. Toimenpiteisiin sisältyy myös valtionosuuksien ja avustusten suuntaamista siten, että laajakaistapalveluita voidaan hankkia mm. kouluihin ja kirjastoihin sielläkin, missä niitä ei kaupallisesti tarjota kohtuullisin hinnoin.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu
39. Maakuntien liitot laativat yhdessä kuntien kanssa oman alueensa laajakaistastrategian ja edistävät sen toteutusta. Strategia perustuu kuntakohtaisiin arvioihin kysynnän ja markkinatilanteen kehityksestä. Strategiat toimivat välineenä päätettäessä julkisesta rahoituksesta ja muista julkisen hallinnon toimenpiteitä edellyttävistä asioista. Lisäksi strategioissa tulee kartoittaa palvelujen tarjonnan kannalta oleellisia käyttäjäsegmenttejä.	Maakuntaliitot, kunnat	30.9.2004
40. Laaditaan maakuntaliittojen ja kuntien käytettäväksi kansalliset ohjeet julkisten varojen käytöstä tietoliikenneinfrastruktuurin rakennusprojekteihin milloin yhteystarjontaa ei synny kaupalliselta pohjalta. Ohjeet laaditaan siten, että kaikessa julkisen rahan käytössä noudatetaan Euroopan komission ohjeiden mukaisia periaatteita. Julkinen rahoitus kohdistetaan kilpailuttaen verkon tarjontaan ja verkko-operaattorin tarjoamien palvelujen hinnoitteluun eikä loppuasiakashintaan. Tukiehdolla taataan, että subvention saanut operaattori on velvollinen luovuttamaan verkkoa myös kilpailijalle kohtuullisin ja tasapuolisin ehdoin.	SM, KTM, LVM, Kilpailuvirasto, Viestintävirasto, Kuntaliitto	Jatkuva
41. Koulujen laajakaistayhteyksiä laajennetaan. Tavoitteena on varmistaa liityntä- ja käyttökustannuksiltaan kohtuuhintaiset ja tehokkaat tietoliikenneyhteydet kaikille kouluille.	OpM	2004-2008
42. Kirjastojen laajakaistayhteyksiä laajennetaan. Tavoitteena on varmistaa liityntä- ja käyttökustannuksiltaan kohtuuhintaiset ja tehokkaat tietoliikenneyhteydet kaikille kirjastoille.	OpM	2004-2008
43. Varustetaan alueelliset, kansalaisten käytössä olevat laajakaisetaiset palvelupisteet asteittain asiakaspäättein (esim. koulut, kirjastot, yhteis palvelupisteet, kunnan ja valtion virastot), joiden käyttö on kansalaisille maksutonta.	OpM, SM, kunnat	Jatkuva

3.7. Kansainvälinen vaikuttaminen ja seuranta

Toimenpiteiden tavoitteena on edistää laajakaistan ja tietoyhteiskuntapalveluiden suotuisaa tarjontaa ja kysyntäympäristöä kansainvälisillä markkinoilla. Se edistää palvelujen tarjontaa ja kysyntää myös Suomessa. Seurataan laajakaistayhteyksien tarjontaa ja sen edistämistä kilpailijamaissa tavoitteena hyödyntää parhaita käytäntöjä Suomessa.

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu
44. Seurataan kansainvälistä kehitystä. Vaikutetaan erityisesti Euroopan unionissa siihen, ettei viestintäpalvelujen tarjontaan tai käyttöön kohdistu lainsäädännöllisiä esteitä, ylimääräisiä veroja ja maksuja eivätkä yhteisösäädökset edellytä, että radiotaajuudet huutokaupataan.	LVM	Jatkuva
45. Edistetään kansainvälisessä yhteistyössä avointen standardien käyttöä viestintä- ja tietoyhteiskuntapalvelujen tarjonnassa.	LVM, KTM, Viestintävirasto, yritykset	Jatkuva
46. Toteutetaan kansallisen tietoturvastrategian kansainvälisen vuorovaikutuksen tavoitteet.	LVM	Jatkuva

3.8. Strategian seuranta

Toimenpiteen sisältö	Vastuu	Aikataulu
47. Opastetaan ja koulutetaan maakuntien liittoja alueellisten laajakaistastrategioiden laadinnassa ja tiedotetaan tehokkaasti laajakaistayhteyksien vaihtoehtoista ja mahdollisuuksista erityisesti maakuntaliitoille, kunnille, pk-yrityksille ja asunto-osakeyhtiöille.	LVM, KTM, SM, Kuntaliitto	2004-2006
48. Perustetaan keskeisistä vastuuministeriöistä ja muista toimijoista muodostettava laajakaistastrategian seurantaryhmä joka raportoi strategian toteutumisesta toimenpidesuosituksineen valtioneuvostolle vuosittain syyskuun loppuun mennessä. Seurataan säännöllisesti käyttäjien halukkuutta hankkia laajakaista ja selvitetään siihen vaikuttavat tekijät.	LVM	2004 - 2007
49. Ylläpidetään verkossa infopistettä (www.laajakaistainfo.fi).	LVM	2003 - 2007
50. Kehitetään laajakaistatilastointia ja tarjonnan alueellista seurantaa.	Viestintävirasto, Tilastokeskus, teleyritykset	31.5.2004

4. Laajakaistastrategian julkinen rahoitus

Laajakaistamarkkinat kehittyvät pääosin markkinaehtoisesti. Laajakaistastrategian julkiseen rahoitusosuuteen käytetään valtion, kuntien ja EU:n rahoitusta.

Kehittämisohjelman mukainen valtion rahoitus voidaan toteuttaa valtion määrärahakehysten puitteissa, niitä tarvittaessa uudelleen kohdentaen. Valtion rahoitus vuonna 2004 toteutetaan seuraavien talousarviossa osoitettujen määrärahojen puitteissa:

Sisäasiainministeriön pääluokka:

- 26.98.43 Maakunnan kehittämisraha
- 26.98.61 Euroopan aluekehitysrahaston osallistuminen EU:n rakennerahasto-ohjelmiin
- 26.98.62 EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus sisäasiainministeriön osalta

Valtiovarainministeriön pääluokka:

- 28.80.20 Kehittämis- ja koulutustoiminta

Opetusministeriön pääluokka:

- 29.40.30 Valtionosuus ja –avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin
- 29.90.30 Valtionosuus ja –avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin

Lisäksi opetusministeriön toimialan momenteja käytetään tietoyhteiskuntaohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen. Nämä toimenpiteet tukevat myös laajakaistastrategiaa.

Maa- ja metsätalousministeriön pääluokka:

- 30.14.61 Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston osallistuminen maaseudun kehittämiseen
- 30.14.62 Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä

Liikenne- ja viestintäministeriön pääluokka:

- 31.01.22 Tutkimus ja kehittäminen
- 31.99.40 Eräät valtionavut

Kauppa- ja teollisuusministeriön pääluokka:

- 32.10.24 Tutkimus- ja selvitystoiminta
- 32.20.27 Teknologinen tutkimustoiminta
- 32.20.28 Hanke- ja ohjelmatoiminnan selvitys- ja kehittämismenot
- 32.20.40 Avustukset teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen
- 32.20.83 Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen
- 32.20.30 Avustukset teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen
- 32.30.45 Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen
- 32.30.62 EU:n rakennerahastojen valtion rahoitusosuus kauppa- ja teollisuusministeriön osalta

Sosiaali- ja terveysministeriön pääluokka:

- 33.01.63 Eräät erityishankkeet

Lisäksi toimenpiteiden rahoitukseen käytetään siihen osallistuvien virastojen ja laitosten käyttämöihin osoitettuja määrärahoja.

Osa julkisesta rahoitusosuudesta tukee hallituksen tietoyhteiskuntaohjelmaa, jonka kanssa laajakais-
tastrategian mukaiset toimenpiteet ovat yhdenmukaiset.